Inspiratiegids
Vrijwilligers in woonzorgcentra
Gespreksmethodiek Storyweaving

UCLL HOGESCHOOL Research & Expertise

Draaiboek Storyweaving-gesprekken

Doel

Bewoner laten vertellen over een waardevolle ervaring met een vrijwilliger en inzicht krijgen in wensen en noden. Dit gesprek kan geleid worden door een zorgprofessional. Een student of een vrijwilliger van de organisatie kan steeds aansluiten als begeleider.

Voorbereiding

- Kies een rustige, vertrouwde omgeving waar je niet gestoord wordt.
- Duur: 15–30 minuten.

Stap 0: Welkom & Introductie

- Stel jezelf kort voor.
- Leg het doel uit: 'Ik wil graag even met jou praten over momenten met vrijwilligers hier in het woonzorgcentrum. We zijn vooral geïnteresseerd in jouw herinneringen, ervaringen en verhalen.'
- Maak connectie met de bewoner: 'Vertel eens wie er voor mij zit.' Of 'Hoe ziet jouw dag eruit?'
- Mogelijke vervolgvragen:
    - Hoe begint je dag meestal?
    - Welke momenten van de dag kijk je het meest naar uit?
    - Met wie kom je zoal in contact hier in het woonzorgcentrum?
    - Welke activiteiten doe je graag?
- Doel van deze introductiefase is om de bewoner op zijn of haar gemak te stellen en niet onmiddellijk te focussen op vrijwilligers.

Stap 1: Ervaring verkennen

Introduceer het thema van vrijwilligers:

- Op welke momenten kom je hier vrijwilligers tegen?
- Wat doen zij meestal?
- Met welke vrijwilligers heb je contact?
- Ken je activiteiten waar vrijwilligers bij betrokken zijn? Welke?
- Is er een vrijwilliger die spontaan in je gedachten komt?

Vervolgens kan je aan de slag gaan met het oproepen van een concreet verhaal bij de bewoner.

Hoofdvraag: 'Neem me eens mee naar een moment of ervaring met een vrijwilliger dat jou is bijgebleven of iets betekend heeft. Vertel het mij zodat ik het me goed kan inbeelden, alsof ik er zelf bij ben.'

Wanneer een bewoner een situatie benoemt, kan je hierop verdergaan:

Verdiepende vragen die gesteld kunnen worden:

1. Neem me eens mee naar dat moment
2. Waar speelde dit zich af?
3. Wat gebeurde er precies?
4. Wie was erbij en wat deden zij?
5. Wat deed jij?
6. Welke sfeer hing er?

Alternatief: 'Wat heeft iemand hier voor jou gedaan waar je blij van werd?' Je kan dezelfde bovenstaande verdiepende vragen stellen om tot een rijker verhaal te komen.

Stap 2: Betekenis geven

1. Wat maakte dit moment bijzonder voor jou?
2. Waarom is deze herinnering je bijgebleven?
3. Wat maakte het verschil?
4. Welke rol speelde de vrijwilliger voor jou op dat moment?
5. Welke conclusies trek je uit deze ervaring?
6. Welke waarden zijn hieraan verbonden?
7. (Optioneel) Waar droomt dit verhaal van?

Stap 3: Lessen voor de toekomst

1. Hoe beïnvloedt dit verhaal jouw dagelijks leven?
2. Wat betekent het voor je contact met anderen, je plek hier in het woonzorgcentrum?
3. Wat neem je mee uit dit gesprek?
4. Wat wil jij dat ik vooral meeneem uit dit gesprek?
5. Welke tips zou je aan vrijwilligers willen geven?

Stap 4: Geschenk geven

- Vraag aan bewoner: Wat heeft het delen van het verhaal bij jou losgemaakt?
- Deel als interviewer: Wat heeft het verhaal bij jou losgemaakt?

Afsluit

- “Is er nog een verhaal of herinnering die je graag wil vertellen?”
- “Is er iets dat we nog niet besproken hebben, maar dat voor jou belangrijk is?”
- Sluit af: ‘Bedankt om jouw ervaringen met ons te delen. Wat je vandaag gedeeld hebt met mij, helpt ons om beter te begrijpen wat belangrijk is voor bewoners in het woonzorgcentrum. Zo kunnen we ervoor zorgen dat vrijwilligers nog beter aansluiten bij wat mensen hier nodig hebben en fijn vinden.”

Verwerking resultaten Storyweaving

Het doel is om verhalen niet alleen te verzamelen, maar ze om te zetten in **actiepunten** die het vrijwilligersbeleid en de dagelijkse praktijk verbeteren.

Als vrijwilligerscoördinator kan je volgende stappen volgen:

1. Bundel & orden de verhalen

Noteer per gesprek:

- Kernmoment (wat gebeurde er?)
- Betekenis (waarom was dit belangrijk voor de bewoner?)
- Waarden (bv. respect, gezelligheid, veiligheid)
- Tips voor vrijwilligers (bewoner geeft vaak suggesties)

Tip!!!
Gebruik een eenvoudig schema of Excel-tabel met kolommen: Bewoner – Moment – Waarde – Tip – Idee voor toekomst

2. Zoek patronen en thema's

Leg alle verhalen naast elkaar en markeer:

- Welke waarden komen vaak terug? (bv. 'tijd nemen', 'persoonlijke aandacht')
- Welke activiteiten worden als waardevol ervaren? (bv. samen wandelen, luisteren)

Maak een top 3 van belangrijkste behoeften van bewoners.

3. Vertaal naar concrete acties …

…voor vrijwilligers: Koppel terug. Dit kan op verschillende manieren door een korte richtlijn te maken, bv. ‘Neem tijd om te luisteren, ook als er stilte valt’ of tijdens een vrijwilligersbijeenkomst de top 3 te benoemen

…voor organisatie: Pas planning aan, bv. meer één-op-één momenten voorzien

…voor communicatie: Deel inspirerende verhalen in teamvergaderingen of nieuwsbrieven. Of maak een ‘verhalenmuur’ of digitaal platform waar mooie verhalen zichtbaar worden gemaakt.

4. Evaluatie (na max. 1 jaar)

Peil bij bewoners of zij veranderingen opmerken.

Dit kan op een speelse manier, bijvoorbeeld door het spelen van de vrijwilligersbingo. Zo verzamel je snel informatie over hoe bewoners de inzet van vrijwilligers ervaren.

Peil bij vrijwilligers hoe zij de vrijwilligerswerking beleven.

Gebruik hiervoor de leidraad voor vrijwilligersbevraging. Je kan het voorbeeld volgen of zelf een bevraging opstellen die aansluit bij jouw organisatie.